

کتاب پنجم

وصال یار

یکصد و ده نکته ناب از حکیم الهی و عارف کامل علامه

سید محمد حسین طباطبائی رحمته الله علیه

محمد صادق خانی

www.ketab.ir

شماره ردیف: ۱۷۳۹

اخلاق - ۱۴۳

۱۴۰۳-۲۵

وصال یار: یکصد و ده نکته ناب از حکیم الهی و عارف کامل علامه سیدمحمدحسین

طباطبایی علیه السلام | محمد صادقخان

ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام | کتاب چهارم

طرح جلد: محمدامین محمدلو | چاپ یکم، بهار ۱۴۰۳ | شمارگان: ۵۰۰ | اشراق | قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

WWW.HATIF.IR
@HATIF.IR

قم، خیابان شهدا، کوی ۲۴، پلاک ۲۸، کد پستی: ۳۷۱۸۵۱۶۱۱۶
تلفن: /۰۲۵۳۷۷۴۲۳۲۶

9 786004 444910

سردشناسه	: صادقخان، محمد
عنوان و نام پدیدآور	: وصال یار: یکصد و ده نکته ناب از حکیم الهی و عارف کامل، علامه سیدمحمدحسین طباطبایی <small>علیه السلام</small> / محمد صادقخان.
مشخصات نشر	: قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی <small>علیه السلام</small> ، اشراق، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۴۸ ص.
فروست	: مجموعه نکته‌های ناب؛ کتاب پنجم.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۴-۴۹۱۰۰
عنوان دیگر	: یکصد و ده نکته ناب از حکیم الهی و عارف کامل، علامه سیدمحمدحسین طباطبایی <small>علیه السلام</small> .
موضوع	: طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰ - کلمات قصار.
موضوع	: مجتهدان و علما - ایران - کلمات قصار. اسلام - کلمات قصار. نکته‌گویی‌ها و گزینه‌گویی‌ها.
شناسه افزوده	: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی <small>علیه السلام</small> . انتشارات.
رده‌بندی کنگره	: BP۱۵۳/۵
رده‌بندی دیویی	: ۹۹۸/۲۹۷
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۶۲۹۴۷۴

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	مقدمهٔ معاونت پژوهش
۱۳	مقدمهٔ گردآورنده
۱۵	نکتهٔ یکم: مقامات معنوی
۱۵	نکتهٔ دوم: مسئلهٔ ولایت
۱۵	نکتهٔ سوم: طرز حکومت‌های اسلامی
۱۶	نکتهٔ چهارم: هدف‌های اجزای عالم
۱۶	نکتهٔ پنجم: تعریف «اعتقاد اخلاق و عمل»
۱۶	نکتهٔ ششم: تکرار عمل
۱۶	نکتهٔ هفتم: خراباتی و مناجاتی
۱۷	نکتهٔ هشتم: گرسنگی
۱۷	نکتهٔ نهم: وضو و بسم‌الله
۱۷	نکتهٔ دهم: حکومت اسلام
۱۷	نکتهٔ یازدهم: راه شناخت حقیقت
۱۸	نکتهٔ دوازدهم: ضرر و نفع انسان و تفهیم آنها از راه الهام تکوینی
۱۸	نکتهٔ سیزدهم: اهمیت و جایگاه شفاعت
۱۸	نکتهٔ چهاردهم: نباید سستی و کسالت به خرج داد
۱۸	نکتهٔ پانزدهم: ولایت و معنای آن
۱۹	نکتهٔ شانزدهم: رابطهٔ اعمال و ملکات نفسانی
۱۹	نکتهٔ هفدهم: ارتباط ماورای طبیعت و زندگی
۱۹	نکتهٔ هجدهم: لیاقت و شخصیت
۱۹	نکتهٔ نوزدهم: لزوم مراقبه و محاسبهٔ همیشگی
۲۰	نکتهٔ بیستم: هر عملی که از صاحب شعور باشد دارای هدف است
۲۰	نکتهٔ بیست‌ویکم: یک راه باریک به حقایق

- ۲۰..... نکته بیست و دوم: حروف ابجد کبیر و تأثیرات آنها
- ۲۰..... نکته بیست و سوم: اثر ارادت به اهل بیت (ع) در سلوک
- ۲۰..... نکته بیست و چهارم: اهل یقین و درهای ملکوت
- ۲۱..... نکته بیست و پنجم: آیه الکرسی
- ۲۱..... نکته بیست و ششم: دست یابی به امتیازات مذهبی به طور مساوی
- ۲۱..... نکته بیست و هفتم: دین حق
- ۲۱..... نکته بیست و هشتم: آسیب ترک مستحبات
- ۲۱..... نکته بیست و نهم: انواع خواب
- ۲۲..... نکته سی و ام: رؤیای صادق
- ۲۲..... نکته سی و یکم: صاحب اختیار در قوانین شریعت
- ۲۲..... نکته سی و دوم: عرفان مورد نظر کتاب و سنت
- ۲۲..... نکته سی و سوم: زیارت آل یاسین
- ۲۳..... نکته سی و چهارم: قرآن برنامه دینی را همان برنامه زندگی قرار داده است
- ۲۳..... نکته سی و پنجم: بقای الخلق
- ۲۳..... نکته سی و ششم: قوانین اجتماعی در اسلام
- ۲۴..... نکته سی و هفتم: علم و دانش
- ۲۴..... نکته سی و هشتم: حقیقت تقلید
- ۲۴..... نکته سی و نهم: علم امام
- ۲۴..... نکته چهل و یکم: دین چیست؟
- ۲۴..... نکته چهل و یکم: نفس در حال خواب
- ۲۵..... نکته چهل و دوم: علت و معلول محدود نیست
- ۲۵..... نکته چهل و سوم: مذهب تشیع
- ۲۵..... نکته چهل و چهارم: سعادت مند
- ۲۵..... نکته چهل و پنجم: دین پیغمبران و ادیان مختلف
- ۲۶..... نکته چهل و ششم: پیامد عدم پایبندی جامعه به دین
- ۲۶..... نکته چهل و هفتم: کامل ترین دین
- ۲۶..... نکته چهل و هشتم: اصل توحید
- ۲۶..... نکته چهل و نهم: قرآن کریم و راه سعادت
- ۲۷..... نکته پنجاهم: قدرت زبان عربی
- ۲۷..... نکته پنجاه و یکم: ارزش قرآن

- ۲۷ نکته پنجاه و دوم: اهل بیت علیهم السلام چه کسانی هستند؟
- ۲۸ نکته پنجاه و سوم: امامت
- ۲۸ نکته پنجاه و چهارم: فاطمه زهرا علیها السلام
- ۲۸ نکته پنجاه و پنجم: مرگ از نظر اسلام
- ۲۸ نکته پنجاه و ششم: مهم ترین مسئله عملی
- ۲۹ نکته پنجاه و هفتم: دیدگاه مکاتب و روش های غیردینی درباره انسان
- ۲۹ نکته پنجاه و هشتم: ارزش اخلاق و جدانی است
- ۲۹ نکته پنجاه و نهم: اسلام و علم
- ۳۰ نکته شصتم: اهمیت معلم
- ۳۰ نکته شصت و یکم: دو نکته مهم در تعلیمات اسلام
- ۳۰ نکته شصت و دوم: پوشیده ماندن حقیقت
- ۳۱ نکته شصت و سوم: عدالت فردی
- ۳۱ نکته شصت و چهارم: عدالت اجتماعی
- ۳۱ نکته شصت و پنجم: فواید راست گویی
- ۳۲ نکته شصت و ششم: رشوم
- ۳۲ نکته شصت و هفتم: روزه
- ۳۳ نکته شصت و هشتم: تقلید و اصول دین
- ۳۳ نکته شصت و نهم: قرآن؛ قانون اساسی
- ۳۳ نکته هفتادم: ذکر یونسیه و مستحبات ست
- ۳۴ نکته هفتاد و یکم: حوائج و اسماء الله
- ۳۴ نکته هفتاد و دوم: آیه الکرسی
- ۳۴ نکته هفتاد و سوم: وما ینطق عن الهوی
- ۳۵ نکته هفتاد و چهارم: اسم اعظم
- ۳۵ نکته هفتاد و پنجم: رد یا قبول هدیه
- ۳۵ نکته هفتاد و ششم: ظهور قائم علیه السلام
- ۳۶ نکته هفتاد و هفتم: آبروی دیگران
- ۳۶ نکته هفتاد و هشتم: جن و انس
- ۳۶ نکته هفتاد و نهم: ابجد کبیر
- ۳۶ نکته هشتادم: تحریف تورات و انجیل
- ۳۷ نکته هشتاد و یکم: مطالب صحابه، تابعین و مفسران

- ۳۷ نکتہ ہشتاد و دوم: سورہ «ص»
- ۳۷ نکتہ ہشتاد و سوم: آرامش قلب
- ۳۷ نکتہ ہشتاد و چہارم: برآوردہ شدن حوائج و رفع مشکلات
- ۳۸ نکتہ ہشتاد و پنجم: «یا اللہ» از تہ دل
- ۳۸ نکتہ ہشتاد و ششم: تمثیلات حقایق عالم بر مجاہد
- ۳۸ نکتہ ہشتاد و ہفتم: سورہ ضحیٰ و الم نشرح
- ۳۸ نکتہ ہشتاد و ہشتم: خودسازی
- ۳۸ نکتہ ہشتاد و نہم: مراقبت
- ۳۹ نکتہ نودم: مهم ترین حق انسان
- ۳۹ نکتہ نود و یکم: مسائل سرہ فلسفی
- ۳۹ نکتہ نود و دوم: بہترین راہ برای ولایت
- ۳۹ نکتہ نود و سوم: فتوحات مکیہ
- ۳۹ نکتہ نود و چہارم: ہر اثری از خداست
- ۴۰ نکتہ نود و پنجم: دفع اجانبین و جن زدگی
- ۴۰ نکتہ نود و ششم: بزرگترین ہدف انسان
- ۴۰ نکتہ نود و ہفتم: سخت ترین روزگار
- ۴۰ نکتہ نود و ہشتم: شرایط ذکر
- ۴۱ نکتہ نود و نہم: برزخ
- ۴۱ نکتہ صدم: امامت در باطن اعمال
- ۴۱ نکتہ صد و یکم: پیام معنوی شیعہ
- ۴۱ نکتہ صد و دوم: امام دوازدم علیہ السلام
- ۴۲ نکتہ صد و سوم: ستم آشکار
- ۴۲ نکتہ صد و چہارم: بہ علم مجهز باشید
- ۴۲ نکتہ صد و پنجم: مؤمن و مشاہدہ جمال حق
- ۴۳ نکتہ صد و ششم: معرفت حقیقی
- ۴۳ نکتہ صد و ہفتم: مخلصین
- ۴۳ نکتہ صد و ہشتم: مقامات اولیاء اللہ
- ۴۳ نکتہ صد و نہم: زندگی حقیقی
- ۴۳ نکتہ صد و دہم: علی علیہ السلام
- ۴۵ منابع
- ۴۶ نمایہا

www.ketab.ir

مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق، چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در مضاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والایی و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویان است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته‌اند، و در این میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیه السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سودده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشووارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. درزمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌کوشند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی بازیابند. با این همه در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرزوبوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است به بار ننشسته و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان رد پای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این روی افزون بر استنباط، استخراج، تبیین و تبیین آموزه‌های دینی و سازمان‌دهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی، به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «مدظله‌العالی» از آغاز تأسیس براساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی «دامت برکاته» به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این امر مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، درزمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی است در قلمرو عرفان و اخلاق اسلامی

که با تلاش پژوهشگر ارجمند آقای محمد صادق خانی نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده ارائهٔ توصیه‌ها و نکات عرفانی و اخلاقی برای علاقه‌مندان آموزه‌های ناب اسلام است.

معاونت پژوهش از مؤلف محترم، حجج الاسلام والمسلمین آقایان حسین مظفری و حسین احمدی حسین آبادی که با مطالعه و ارائهٔ نظرهای سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسهٔ آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام

مقدمه گردآورنده

بسم الله الرحمن الرحيم

خير الكلام ما قلّ ودلّ.

مهم‌ترین مطلب یا یکی از مهم‌ترین مطالب در زندگی انسان، داشتن فرهنگ الهی و اسلامی است و وجهه‌ی همت همه‌ی انبیا و اولیای الهی، ایجاد فرهنگ توحیدی و الهی و اسلامی بوده است؛ زیرا تا فرهنگ و اعتقادات آدمی اصلاح نباشد نمی‌تواند جانشین خداوند در زمین باشد، و در غیر این صورت، جامعه‌ی عالم شکل نخواهد گرفت؛ به‌ویژه در عصر حاضر که کشور ما آماج همه‌ی هنای فرهنگی بسیار از جانب دشمنان قرار گرفته و شیاطین و مستکبران که بیشترین ابزارهای تبلیغاتی ارتباط جمعی در اختیار آنهاست، فرهنگ اسلامی و ملت ما را هدف گرفته و می‌خواهند این نعمت بزرگ را از ملت عزیزمان بگیرند. البته علمای همیشه‌بیدار اسلام بیکار ننشسته و با تمام وجود، وظیفه‌ی خطیر و مهم آگاهی‌بخشی به مردم و به‌ویژه نسل جوان را به عهده گرفته و این کار را به بهترین وجه انجام داده‌اند. نهایت اینکه وظیفه‌ی ما این است که برای فهم فرهنگ الهی به این عالمان بصیر و آثار آنها مراجعه کنیم، نه اینکه حتی اسلام و فرهنگ اسلامی را نیز از غرب و بیگانگان بگیریم، و حال آنکه آثار علمای ما مملو از حقایق و فرهنگ زلال اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام است:

سال‌ها دل طلب جام‌جم از ما می‌کرد / آنچه خود داشت زیبگانه تمنای کرد
گوهری کز صدف کون و مکان بیرون بود / طلب از گم‌شدگان لب دریا می‌کرد
با توجه به اشتغالات گوناگون مردم و به‌ویژه نسل جوان و همچنین

کم حوصلگی آنان در زمینه مطالعه کتاب‌های مفصل و پر حجم و علاقه به مطالعه آثار حاوی نکات مهم و کلیدی، تألیف کتبی با این خصوصیات ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. براین اساس، این فقیر الی‌الله، بر خود لازم دانستم که نکاتی را از آثار علما و بزرگان دین انتخاب کنم و در قالب کتاب‌هایی کم حجم و سبک که در سفر و حضر قابل استفاده باشد. به اهل فضل و معرفت تقدیم بدارم. کتاب نخست از این مجموعه کتاب‌ها، ۱۱۰ نکتۀ برگزیده، به عدد نام مبارک باب مدینه علم، امام الكل فی الكل، حضرت اسدالله الغالب، امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام، از آثار بابرکت حکیم و مفسر عظیم الشأن، عارف خبیر، حضرت علامه سید محمد حسین طباطبائی رحمته الله علیه به نام وصال یار می‌باشد. آدرس هر نکته‌ای را که نقل کرده‌ایم با ذکر صفحه به صورت پانوشت آورده‌ایم.

امیدوارم رضا به دستوره‌های خداوند، نقش جانمان، و نور الهی، هدایت‌گر راهمان باشد. و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب و صلی الله علی محمد وآله الطاهرين المعصومين و بعنة الله علی اعدائهم اجمعين والحمد لله رب العالمين.

محمد صادق خانی

جمعه - ۱۳۹۱/۲/۲۹ هـ. ش

ایلام